

Kurz Pracovník péče seniory

Zdravotní péče a ošetřování v domácím a komunitním prostředí pro seniory

WORKSHEETS

2014-1-CZ01-KA202-002058

Výuková jednotka 1: Základní pojmy

Tematické zaměření: Úvod a základy

- 1) V souvislosti s kampaní propagace zdraví Světovou zdravotnickou organizací WHO, získal větší pozornost fenomén stárnutí nebo mladší populace?
 - a. stárnutí
 - b. Mladší populace
 - c. Nevím
- 2) Pokroky v medicíně pomáhají více lidem žít delší život, o kolik procent se počet lidí ve věku nad 60 let očekává narůst do roku 2050?
 - a. 100%
 - b. 10%
- 3) Jaký je nejvíce rostoucí segment obyvatelstva a hlavní spotřebitel zdravotnických služeb?
 - a. Novorozené děti
 - b. Lidé ve věku od 30 do 50 let
 - c. staří lidé
- 4) Co je obecný cíl zdravotní prevence u starších lidí?
 - a. Pomoci zachovat svou funkční schopnost, která umožňuje jejich pohodu
 - b. Zachovat starší lidi naživu
 - c. Držet společnost starším lidem
- 5) Starý věk se vztahuje k věku, který se blíží nebo přesahuje očekávanou délku lidského života a proto je koncem lidského životního cyklu. Staří lidé mají často omezené schopnosti regenerace a jsou náchylnější k onemocnění, syndromům a nemocem. Toto tvrzení je:
 - a. Pravdivé
 - b. Nepravdivé
 - c. Nevím
- 6) Eufemizmy a pojmy pro staré lidi zahrnují: **staří lidé** (celosvětově), **senior** (americké použití), **senioři-občané** (britské a americké použití), **starší dospělí** (v sociálních vědách), **starší osoby**, **starší** (v mnoha kulturách včetně kultur domorodých lidí), a **stařík**. Jsou všechny tyto termíny správné?
 - a. Ano
 - b. Ne
 - c. Nevím
 - d. Který je / není v pořádku, pokud vůbec? **(stařík)**
- 7) Organický proces stárnutí je také nazýván senescence. Jak se nazývá lékařské studium procesu stárnutí? A studium nemocí, které postihují starší lidi?
 - a. gerontologie / geriatrie
 - b. důchod / penze
 - c. ageismus / biologický stupeň

- 8) Pro pracovníka péče o seniory má strategický cíl „přizpůsobení systému zdravotní péče potřebám starší populace“ velký význam. Světová zdravotnická organizace uvádí tři hlavní přístupy, které pomohou **přizpůsobit zdravotnické systémy potřebám starších populací** (WHO 2015):
- Preventivní domácí návštěvy; aktivní propagace zdraví ve stáří; podpora povinných činností
 - Rozvíjet přístup ke službám zaměřeným na integrovanou péči o seniory; orientovat systémy kolem vlastní kapacity; zajištění udržitelné a řádně proškolené pracovní síly ve zdravotnictví
 - Vypracovat nové programy ICT; Posílení lidských práv; Zlepšit solidaritu mezi mladými lidmi
- 9) V rámci komunitního prostředí je „rozvoj prostředí přátelského k věku“ s cílem optimalizovat funkční schopnosti starších lidí strategickým cílem nebo volitelným rozhodnutím?
- Rozhodnutí sester v daném prostředí komunity.
 - Důležitým strategickým cílem pro optimalizaci funkční schopnosti starších osob
 - Není relevantní téma

Výuková jednotka 2: Hodnocení požadavků a potřeb v komunitním prostředí

Tematické zaměření: Základy zdravotního hodnocení

- 10) Co je to **ošetřovatelský proces**?
- Intelektuální standard v ošetřovatelství pro Identifikaci a léčbu problémů pacienta založený na vědeckých metodách řešení problémů a je základem ošetřovatelské praxe
 - Hodnocení ošetřovatelské práce
 - Strategický cíl požadovaný kurzem Pracovník péče o seniory
- 11) Kolik existuje modelů **ošetřovatelského procesu** identifikovaného Světovou zdravotnickou organizací jako nedílná součást profesionálního ošetřovatelství?
- Existují různé modely ošetřovatelského procesu. Široce jsou rozšířeny modely se čtyřmi, pěti nebo šesti fázemi
 - Ošetřovatelský proces má pouze jednu fázi
 - Ošetřovatelský proces je pouze intelektuální model
- 12) V roce 2004 **Royal College of Nursing** vydal brožuru s nástroji pro posuzování ošetřovatelství. O čem brožura je?
- Pro podporu sestry k zhodnocení potřeby ošetřovatelské péče pro starší osobu
 - Respektovat důstojnost a hodnotu starších
 - Posoudit práci zdravotní sestry

13) Ačkoli pracovníci péče o seniory nemají za úkol provádět odborné ošetřování, brožura od **Royal College of Nursing** jim může pomoci v jejich službách souvisejících se zdravotní péčí v komunitním prostředí.

- a. **Pravda**
- b. Nepravda
- c. Nepravda, nesmí pomoci sestře v žádném případě.

14) Podle výsledků údajů Světové zdravotnické organizace, které jsou specifické rizikové faktory **špatného zdravotního stavu** u starších lidí?

- a. **zranění, vývoj nepřenosných chorob, chudoba, sociální izolace a vyloučení, poruchy duševního zdraví, týrání.**
- b. ani jeden z faktorů uvedených výše
- c. pouze kardiovaskulární choroby

15) Světová zdravotnická organizace uvádí **závažné chronické choroby** (MCDs) postihující nejméně 50 ze 100 000 lidí, což v EU způsobuje 87% úmrtí: uveďte některé z nich.

MCD jsou:

- kardiovaskulárních onemocnění (ateroskleróza, cévní mozková příhoda)
- rakovina
- neuro-degenerativních poruch (vaskulární demence, demence, Parkinsonova choroba, Huntingtonova choroba, Creutzfeldt-Jakobova)
- epilepsie
- Duševní poruchy (deprese / schizofrenie)
- Poruchy autistického spektra
- Muskuloskeletální nemoci
- metabolická onemocnění (metabolický syndrom, obezita, diabetes, hyperlipidemie / hypercholesterolémie)
- astma / chronická obstrukční plicní nemoc (CHOPN)
- Hypertenze
- Onemocnění ledvin (ledvin)
- zrakové postižení
- Poruchy sluchu

16) Mají pracovníci ve službách péče o seniory za úkol podporovat starší lidi v udržení jejich zdraví a jejich nezávislého života?

- a. **Ano**
- b. Ne
- c. Někdy

17) V které z hlavních oblastí **služeb přímé péče** podporují pracovníci péče o seniory své klienty v péči o zdraví a nezávislý život? Uveďte některé z nich.

- **péče o sebe sama (péče o tělo, výživu, vyprazdňování)**
- mobilizace
- Preventivní a rehabilitační opatření

- Obecně hygienické
- Pomocí lékařské pomoci
- Spotřebičů a první pomoci

Výuková jednotka 3: Péče o osoby s demencí v domácím a komunitním prostředí

Tematické zaměření: Úvod a základy

18) Uveďte definici slova „**demence**“

Slovo demence popisuje soubor příznaků, které mohou zahrnovat ztrátu paměti a potíže s myšlením, řešením problémů nebo jazykem. Demence je způsobena, když je mozek poškozen nemocí, jako je Alzheimerova choroba nebo řada druhů mrtvic. Demence je progresivní, což znamená, že příznaky se postupně zhoršují.

19) **Demence** patří k častým chorobami seniorů. Choroba ovlivňuje (označte nepravdivý výrok):

- A. Méně než 1% populace do 65 let, po 65 až 6% a postupně se každých pět let zdvojnásobuje, takže stoupá na téměř 30% po věku 85 let.
- B. U stoletých osob postihuje 45-50%.
- C. V zemích Evropské unie se počet pacientů s demencí odhaduje na více než 3,5 milionu.
- D. Demence se vyvíjí **pouze** u starších lidí nad 75 let s genetickou dispozicí
- E. Alzheimerova choroba (AD) je nejčastější formou (50-80%)

20) Principy **přístupu péče zaměřené na klienta** (označte nepravdivé tvrzení):

- a. Cílem tohoto přístupu je vidět člověka s demencí jako jednotlivce, spíše než se zaměřit na jeho nemoc nebo na ztracené schopnosti.
- b. **Péče o osobu je především lékařská: reguluje se součet příznaků a chování seniorů;**
- c. Osobně zaměřená péče bere v úvahu celou osobu, s přihlédnutím k jedinečným vlastnostem každého jednotlivce, jeho schopnostem, zájmům, preferencím a potřebám. Péče také znamená léčení starších lidí s demencí s úctou a respektem.

21) Pečovat o příbuzného nebo přítele s demencí je náročný a obtížný úkol, stát se pečovatelem je často proces, který:

- a. Způsobí, že pečovatelé pocítí autonomní díky podpoře poskytované lidem s demencí
- b. **Dělá pečovatelé mají tendenci zanedbávat své vlastní potřeby.**
- c. Způsobí, že pečovatelé zanedbávají důstojnost osob trpících demencí

22) Působí poruchy paměti, jako je Alzheimerova choroba, na schopnost používat a rozumět jak neverbální tak verbální komunikaci? Rozumí lidé s Alzheimerovou chorobou informacím, které k nim přichází?

- a. Mohou porozumět nonverbální komunikaci, ale ne verbální
- b. Rozumí přichozím informacím, ale nemohou mluvit
- c. **Zatímco jejich sluch a zrak může být v pořádku, mozkové systémy, které dávají smysl přichozím informacím, je nemusí být schopné správně zpracovat. To, co pacient slyší, vidí nebo čte, nemusí mít smysl. Některé informace se mohou ztratit; Ostatní signály se stávají zmatenými. Konečným výsledkem je, že lidé s Alzheimerovou chorobou často nejsou schopni pochopit, co se děje kolem nich, a můžou reagovat zmatenými nebo nevhodnými způsoby.**

23) Co je to validace, koncept týkající se Alzheimerovy choroby?

- a. **Validace je způsob interakce s demencí lidí, v pozdních stádiích Alzheimerovy choroby, když si můžou myslet, že žijí v jiném čase nebo místě, nebo mohou neustále opakovat fyzická gesta.**
- b. Je to metodika pro sledování aktivit lidí s demencí
- c. Je to metodika pro rozpoznání hodnoty pečovatele.

Učební jednotka 4: Vedení a poradenství v domácím a komunitním prostředí

Tematické zaměření: Znalost poradenství

24) Co jsou služby v domácím a komunitním prostředí?

- a. **Jsou to dlouhodobé služby a podpora poskytované v domácnosti a komunitním prostředí, často v rámci státního programu sociální péče.;**
- b. Tyto služby jsou kombinací standardních lékařských či ošetrovatelských služeb a nelékařské služby.
- c. Jsou to dlouhodobé služby poskytující seniorům pouze pomocí v rutinních denních činnostech, jako přepravu k lékaři, a mnoho dalších aktivit, které jsou důležité pro jejich zdraví a pohodu.

25) Co znamená "ambulantní péče"?

- a. „**Ambulantní péče**“ je péče o pacienta postiženého demencí, který je mimo myslí.
- b. „**Ambulantní péči**“ se rozumí každá služba zdravotní péče poskytovaná pacientovi, který není přijat do zařízení. Ambulantní péče může být poskytnuta v ordinaci lékaře, na klinice, v pacientově domově nebo na ambulantním oddělení nemocnice.
- c. Podle Světové zdravotnické organizace je „**Ambulantní péče**“ péče poskytnutá starším osobám když jsou hospitalizováni v zařízení dlouhodobé péče.

26) Pracovník péče o seniory musí znát různé zdravotnické a sociální služby v komunitě a má pomáhat seniorům najít správné řešení pro jejich individuální požadavky. Vyjmenujte nejčastější služby, které podporují život starších lidí v komunitě.

Ambulantní péče, domácí zdravotní péče a domácí pečovatelské služby, zařízení urgentní péče, střediska péče, ústavní léčba, ambulantní hospitalizace, částečná

hospitalizace, hospic, preventivní péče, návštěvní služby, denní stacionář, Sdílené byty pro osoby s demencí.

27) Jakým způsobem je zdravotní péče pro starší lidi **financovaná** v Evropské unii?

- a. V rámci Evropské unie neexistuje společný zákon pro financování zdravotní péče a ošetřovatelství. Proto jsou systémy financování v zemích Unie odlišné.
- b. Po celé Evropě výhradně soukromé pojišťovny pokrývají zdravotní a ošetřovatelskou péči.
- c. EU financuje péči ve všech zemích.

28) Co je klientský přístup v poradenství a kdy se vyvíjel?

- a. Klientský (klient-centrický) přístup byl vyvinut v práci psychologa Carla Rogerse (1902 - 1987), který vyvinul přístup k psychoterapii a poradenství, který v té době (1940 - 1960), byl považován za velmi radikální, ne-li revoluční. Jeho terapie se odklonila od myšlenky, že terapeut je vyvoleným expertem k vrozenému sklonu lidské bytosti (známému jako aktualizující tendence) nalézt naplnění svého osobního potenciálu. Důležitou součástí této teorie je, že v konkrétním psychologickém prostředí plnění osobních potenciálů zahrnuje společenský vztah, nutnost být s jinými lidskými bytostmi a touha znát a být znám ostatními lidmi.
- b. Klient-centrický přístup je způsob, jak přistupovat k staršímu pacientovi, s cílem udržet během péče pacienta doma a byl poprvé použit Freudem.
- c. Klient-centrický přístup je nedávná teorie, vyvinutá v 90. letech, která podporuje kontakt starší generace s mladou generací za účelem vzájemné péče.